
حرمت
اهانت و تکفیر
مسلمانان
از دیدگاه علمای شیعه
چاپ دوم

بسم الله الرحمن الرحيم

حرمت اهانت و تکفیر مسلمانان از دیدگاه علمای شیعه

نویسنده:

کنگره جهانی جریان های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام

ناشر چاپی:

دار الاعلام لمدرسه اهل البیت علیهم السلام

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

حرمت اهانت و تکفیر مسلمانان از دیدگاه علمای شیعه

مشخصات کتاب

سرشناسه : کوثری، احمد، ۱۳۶۲ -، گردآورنده

شناسه افزوده : کنگره جهانی جریان های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام. دبیرخانه دائمی

عنوان و نام پدیدآور : حرمت اهانت و تکفیر مسلمانان از دیدگاه علمای شیعه/ تهیه کننده معاونت پژوهش دبیرخانه کنگره مقابله با جریان های افراطی و تکفیری؛ گردآوری احمد کوثری؛ ویراستار زینب صالحی.

مشخصات نشر : قم: موسسه دار الاعلام لمدرسه اهل البیت علیهم السلام، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۷۱ ص.: عکس (رنگی)؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س م.

موضوع : فتوا های شیعه -- قرن ۱۴

موضوع : Fatwas, Shiites -- ۲۰th century

موضوع : تکفیر (فقه) -- فتواها

موضوع : Excommunication (Islamic law) -- Fatwas

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

شابک : ۵۰۰۰۰ ریال : ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۶۷-۴۸-۴

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۴۲۲

رده بندی کنگره : BP۱۸۳/۹/ک۸۶ح۴ ۱۳۹۶

شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۳۶۶۳۳

ص: ۱

اشاره

فهرست مطالب

دیباچه

آنچه امروز در کنار دشمن خارجی، ضربات جبران ناپذیری بر پیکر جامعه اسلامی و بیداری اسلامی وارد می کند، فتنه افراط و تکفیر است. روزی نیست که افراطیون به مقدسات دیگر مذاهب اهانت نکنند و دست های آلوده تکفیریان، به بهانه های واهی، خون پاک و مطهر مسلمانان را بر زمین نریزند و اماکن مقدّس و هویت بخش مسلمانان را ویران نکنند. آنان همچون خوارج با سوء استفاده از آیات قرآن کریم، به قتل و غارت مسلمانان می پردازند، و به تعبیر امام علی بن ابیطالب «کلمه حق یراد بها الباطل» با تفسیرهای بدعت گونه از معارف دینی، خون و مال و ناموس مسلمانان را مورد تعرّض قرار می دهند. آنان با انتساب نابجای برخی از امور به ارباب مذاهب و همچنین بزرگ نمایی رفتار نامناسب برخی از عوام، بر تنور

اختلاف و تفرقه در میان مسلمانان می دمند و احساسات دینی مسلمانان را جریحه دار می کنند.

نتیجه چنین اعمالی نیز رشد و گسترش فضای بدبینی و اختلاف میان مسلمانان است.

از آنجا که علما و مراجع عظام تقلید و پیروان مکتب اهل بیت اهانت به مقدّسات مذاهب اسلامی و تکفیر پیروان سایر مذاهب را جایز نمی دانند و

ص:۷

بـا صـراحت بر حرمت چنین اعمـالی فتوا داده انـد، لـذا دبیرخانه دائمی کنگره جهانی مقابله با جریان های افراطی و تکفیری با همکـاری حوزه نماینـدگی ولی فقیه در امور حـج و زیـارت بر آن شـد تـا بـا انتشـار فتـاوای مراجع شـیعه گامی مهم در جهت تقویت مبانی تقریب مذاهب اسـلامی و نزدیک تر شدن هرچه بیشتر علما و اندیشمندان سایر مذاهب در راستای مقابله نظری با افراط و تکفیر و جنایات آنان برداشته شود.

اثر حاضـر مجموعه فتاوای مراجع معظم تقلید و عالمان برجسـته دینی شیعه درباره حرمت اهانت به مقدسات مذاهب اسلامی و تکفیر اهل قبله با توجه به آموزه های قرآن و روایات است

که توسـط دبیرخـانه کنگره جهانی مقابله با جریان های افراطی و تکفیری به همت حجت الاسـلام کوثری به سـفارش معاونت پژوهش دبیرخانه بازنویسی، غنی سازی و مستندسازی شد و با افزودن آرا عالمان دینی تکمیل گردید.

امید که با همّت و مساعدت تمامی علمای جهان اسـلام، شاهد شکست و از بین رفتن فتنه افراط و تکفیر در دو حوزه اندیشه و عمل در جهان اسلام باشیم.

در پایـان از حوزه نماینـدگی ولی فقیه درامور حـج و زیـارت و تمـام بزرگوارانی که در تـدوین این کتـاب ما را یاری نمودند تقدیر و تشکر می کنیم.

معاونت پژوهش دبیرخانه دائمی کنگره جهانی مقابله با جریان های افراطی و تکفیری

ص: ۸

حضرت امام خمینی (ره)

ما با مسلمین اهل تسنن یکی هستیم؛ واحد هستیم که مسلمان و برادر هستیم. اگر کسی کلامی بگوید که باعث تفرقه بین ما مسلمان ها بشود، بدانید که یا جاهل هستند یا از کسانی هستند که می خواهند بین مسلمانان اختلاف بیندارند. قضیه شیعه و سنی اصلاً در کار نیست، ما همه با هم برادریم.(۱)

بر جمیع سخنرانان، چه در محیط های باز و چه بسته و تمام نویسندگان، تکلیف حتمی شرعی است که حتی به طور اشاره و کنایه، از گفتار و

نوشته های اختلاف انگیز اجتناب نمایند که امروز اختلاف برای امت اسلامی، سم کشنده است و باید بدانند که ایجاد اختلاف در محیط حاضر، جز تبعیت از نفس اماره و شیطان درونی و خدمت به ابرقدرت ها

ص:۹

۱- ۱. امام خمینی!، صحیفه نور، ج ۵، ص ۷۷.

خصوصاً آمریکای جهان خوار، نیست و از منکرات بزرگی است که شیطان به اسم اسلام، بر زبان ها و قلم ها جاری می کند و باید بدانند که انقلاب اسلامی تاب تحمل آن را ندارد و متخلف را مجازات خواهد کرد.(۱)

در اسلام بین شیعه و سنی ابداً تفرقه نیست؛ بین شیعه و سنی نباید تفرقه باشد. باید وحدت کلمه را حفظ کنید. ائمه ی اطهار ما سفارش کردند که با هم اجتماعمان را حفظ کنیم. و کسی که این اجتماع را بخواهد که به هم بزند، یا جاهل است و یا مغرض.(۲)

۱- ۱. امام خمینی!، صحیفه نور، ج۱۴، ص ۱۵۷.

۲- ۲. امام خمینی!، صحیفه نور، ج ۵ ، ص ۳۸.

آیت اللّه العظمی سید علی خامنه ای (دام ظله)

استفتاء: با توجّه به وجود دلایل قاطع و روشن مبنی بر ضرورت وحدت مسلمانان در شرایط کنونی، نظر حضرتعالی در باره ی استفاده از نام «امت اسلامی» برای پیروان مذاهب اسلامی مانند فرقه‌های چهارگانه اهل سنّت وفرقه هایی همچون زیدیه، ظاهریه و اباضیه و ... که به اصول دین مبین اسلام ایمان دارند، چیست؟ آیا تکفیر فرقه های فوق الذّکر جایز است یا خیر؟ حد و مرز تکفیر و معیار آن در عصر حاضر چیست؟

از خداوند سبحان برای حضرتعالی توفیق روز افزون در خدمت به اسلام و مسلمین به ویژه جهان تشیع را مسئلت داریم.

پاسخ دفتر مقام معظم رهبری

کلیه فرقه‌های اسلامی، بخشی از امت اسلامی به شمار می‌روند و از همه امتیازات اسلامی بر خوردار هستند. تفرقه افکنی بین مذاهب

ص:۱۱

اسلامی بر خلاف آموزه‌های قرآن کریم و سنّت پیامبر مکرّم اسلام صلی الله علیه و آله وسلم است. افزون بر این باعث تضعیف مسلمانان و دادن بهانه به دست دشمنان اسلام می‌شود. از این رو تکفیر فرقه‌های اسلامی مذکور به هیچ وجه جایز نیست.(۱)

فتوای معظّم له در مورد حرمت اهانت به نمادهای اهل سنّت

در پی استفتاء جمعی از علما و فرهیختگان شیعه منطقه احساء عربستان سعودی در خصوص «اهانت و توهین به همسر پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم »، رهبر معظم انقلاب در پاسخ اعلام فرمودند:

یَحرُم النَّیل مِن رُموزِ اِخوانِنا السُّنَّه فَضلاً عَن اِتهام زوج النَبی صلی الله علیه و آله وسلم بِما یُخِلُّ بِشَرَفِها بَل هذَا الاَمر مُمتَنِعٌ عَلی نِساء الاَنبیاء وَ خُصوصاً سَیّدهم الرَّسول الاَعظَم.

اهانت به نمادها و شخصیت‌های اسلامی برادران اهل تسنن ما حرام است و بطریق اولی هر چیزی که موجب اخلال در شرافت و هر گونه اتهام به همسر نبی مکرم اسلام باشد، حرام است. بلکه این اقدام نسبت به همسران انبیاء ممنوع است و بویژه نسبت به سرور ایشان حضرت رسول اعظم صلی الله علیه و آله وسلم .

تقدیر شیخ الازهر مصر از فتوای رهبری

دکتر احمد الطیب شیخ الازهر در بیانیه ای اعلام کرد این فتوا در زمان مناسب برای جلوگیری از شکاف و بستن درهای فتنه صادر شده است.

ص:۱۲

۱- . غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص ۲۱۴.

شیخ احمد الطیب در بیانیه خود افزود " با تمجید و خرسندی، فتوای مبارك حضرت امام علی خامنه ای را در خصوص تحریم اهانت به صحابه رضوان الله علیهم یا تعرض به همسران حضرت رسول صلی الله علیه و آله وسلم دریافت کردم. این فتوایی است که با دانش صحیح و درک عمیق از خطرناکی آنچه که اهل فتنه انجام می دهند صادر شده

است و بیان گر علاقه و اشتیاق به وحدت مسلمانان است. آنچه که باعث می شود بر اهمیت این فتوا افزوده شود آن است که عالمی از علمای بزرگ مسلمان و از بزرگترین مراجع شیعه و به عنوان رهبر عالی جمهوری اسلامی ایران؛ چنین فتوایی را صادر کرده است."(۱)

معظم له در بیانات مختلفی فرموده‌اند:

«هر گفته و عملی که موجب برافروختن آتش اختلافات میان مسلمانان شود و نیز اهانت به مقدسات هریك از گروه های مسلمان یا تکفیر یکی از مذاهب اسلامی، خدمت به اردوگاه کفر و شرك و خیانت به اسلام، و حرام شرعی است.»(۲)

«هم آن تسننی که مورد حمایت آمریکاست و هم آن تشیعی که از لندن به دنیا صادر می شود، هر دو برادران شیطان و عوامل استکبار و غرب هستند.»(۳)

ص:۱۳

۱- - http://www.shia۱۲.net، به نقل از شبکه المنار.

۲- - پیام به کنگره عظیم حج، آبان ۱۳۹۲. پایگاه رسمی حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (دام ظله) ، http://farsi.khamenei.ir/message-content?id=۲۴۲۰۳.

۳- - بیانات در مراسم بیست و ششمین سالروز رحلت حضرت امام خمینی!، ۱۴/۳/۱۳۹۴.

«دشمن، اصل موجودیت اسلام را تهدید می کند و همه اقوام و مذاهب باید در کنار

یکدیگر با تشکیل «ید واحده» اجازه ندهند دشمن به قلمرو وسیع دنیای اسلام نفوذ کند.»(۱)

«والله

آن کسانی که می آیند پیش شیعه، بُغض و کینه سنّی را در دل او وارد می کنند و می روند پیش سنّی، بُغض و کینه شیعه را در دل او وارد می کنند؛ اینها نه شیعه هستند، نه سنّی؛ نه شیعه را دوست دارند، نه سنّی را دوست دارند؛ با اسلام دشمن اند. البته نمی دانند؛ خیلی هایشان نمی فهمند.

برخی از شیعیان هم از روی نادانی و غفلت، یا گاهی از روی غَرَض برای اینکه ایجاد اختلاف کنند به مقدّسات اهل سنّت اِهانت می کنند، عرض می کنم: رفتار هردو گروه حرام شرعی است و خلاف قانونی است.»(۲)

«گاهی اوقات همه همّت یک شیعه می شود کوبیدن سنّی، همه همّت یک سنّی می شود کوبیدن شیعه؛ دشمن این را می خواهد... وقتی اختلاف پیدا شد، وقتی تفرقه پیدا شد، وقتی نسبت به هم سوء ظن وجود داشت، وقتی یکدیگر را خائن دانستیم، طبیعی است که با هم

همکاری نخواهیم کرد. همکاری هم اگر بکنیم، با هم صمیمی نخواهیم بود. این همان چیزی است که دشمن دنبال اوست. هم عالم شیعه، هم عالم سنّی، باید این را بفهمند. بدیهی است دو تا مذهب در برخی از اصول، در برخی از فروع با هم اختلاف دارند؛ اما اختلاف به معنای دشمنی نیست.

ص:۱۴

۱- -همان.

۲- . بیانات در جمع مردم استان کردستان، ۲۳/۲/۱۳۸۸ه . ش.

هیچ کس نباید خیال کند که اهل بیت پیغمبر مخصوص و متعلق به شیعه اند؛ نه، مال همه دنیای اسلام ند. چه کسی است که فاطمه زهرا را قبول نداشته باشد؟ چه کسی است که حسنین' سیدا شباب اهل الجنه را قبول نداشته باشد؟ چه کسی است که ائمه بزرگوار شیعه را قبول نداشته باشد؟»(۱)

ص:۱۵

۱- . دیدار با روحانیون و طلاب تشیع و تسنن کردستان، ۲۳/۲/۱۳۸۸ه . ش.

آیت اللّه العظمی ناصر مکارم شیرازی (دام ظله)

«بارها عرض کرده ایم وحدت مسلمین و تقریب بین مذاهب اسلامی در هر زمان مخصوصاً در شرایط فعلی از اهمّ امور است لذا هرگونه اهانت به مقدّسات دیگران شرعاً جایز نیست مسلمانان اعم از شیعیان و اهل سنّت باید مراقب باشند که در دام دشمنان اسلام نیفتند و فتنه مذهبی برپا نکنند. اقدامات انتحاری و ریختن خون بی گناهان از اکبر کبائر و مصداق بارز فساد در ارض و موجب خلود در آتش دوزخ است و چهره اسلام را که آیین رحمت و رأفت است به یک چهره خشن و غیر قابل قبول مبدل می کند و

خداوند همه خطاکاران و گمراهان را هدایت فرماید.»

***

ص:۱۶

«اهانت به مقدسات مسلمانان حرام است و ما به مقدسات اهل سنت احترام می گذاریم و اگر کسانی به مقدسات اهل سنت اهانت می کنند، ربطی به شیعیان ندارند... محبت بین اهل بیت فقط مختص به شیعه نیست و همه مذاهب اهل بیت را دوست دارند... در طول تاریخ عوامل استکبار با سیاست های شیطانی به دنبال ایجاد تفرقه در جهان اسلام بودند و می خواهند کشورهای اسلامی را از نظر منابع اقتصادی، فرهنگی و سیاسی تضعیف کنند و برآن ها مسلط شوند. لذا باید مقابل دشمنان منسجم و متحد شویم.»(۱)

***

«جنبه های مشترک مسلمانان از وجوه اختلافی بسیار بیشتر است، به همین دلیل باید روی اشتراکات تمرکز کرد و به وحدت نزدیک شد...کاری که باعث بی اعتمادی مسلمانان به یکدیگر شود

نباید صورت بگیرد، شیعیان به مقدسات دیگر مذاهب اهانت نکنند چراکه سبب جنگ داخلی می شود، سخن گفتن از مقام مولا علی۷هیچ اشکالی ندارد اما نباید به دیگران توهین شود... امیدواریم خدای متعال تمام دست هایی که سعی می کنند میان مسلمانان تفرقه و اختلاف ایجاد کنند را قطع کند.»(۲)

***

«مسأله وحدت بین مسلمانان از اهمیت والایی برخوردار است... هرگونه اختلاف سبب نزاع و درگیری مسلمانان با یکدیگر می شود، بنده

ص:۱۷

۱- . بیانات حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (دام ظله) ، در دیدار علمای تشیع و تسنن شهرستان تربت جام، ۱۳۹۴/۵/۲۱.

۲- . بیانات در آغاز درس خارج فقه، چهارشنبه ۲۵ دی ۱۳۹۲.

در فتوای خود اعلام کردم که اجازه نمی دهیم به مقدسات دیگر مذاهب کمترین توهینی شود، باید توجه داشت که اختلافات به انـدازه ای نیست که سـبب درگیری شود... اصول مـذاهب یکی است و بایـد بر آن تکیه کرد تـا اختلافی پدیـد نیایـد. قرآن کریم می فرماید کسانی که تفرقه ایجاد می کنند مشرک هستند، با دست اتحاد باید امنیت را حفظ کرد.»(۱)

ص: ۱۸

۱- . بیانات در دیدار جمعی از علمای اهل سنت استان کردستان ۲/۹/۱۳۹۴.

آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی (ره)

«آنچه در تحقق اسلام دخالت دارد و طهارت و احترام مال و جان و غیر آن دو بر او مترتب می شود عبارت است از: اعتقاد به وحدانیت خدا، نبوت و معاد که فرقه های اسلامی به آن عقیده دارند.»(۱)

«المعروف المشهور بین المسلمین، طهاره اهل الخلاف و غیرهم من الفرق المخالفه للشیعه الاثنی عشریه»(۲)

«کسی که ولایت را انکار می کند، هرگاه شهادتین را بر زبان جاری کند، حکم اسلام را دارد،

چنان که سیرهٔ قطعی ائمه اهل بیت:بر طهارت اهل سنت دلالت می کند.»(۳)

»حکم زیدیه، اسماعیلیه و غیر آن، مانند حکم اهل سنت در طهارت و اسلام می باشد».(۴)

۱- – التنقیح، ج ۲، ص ۶۲.

۲- – همان، ص ۸۳.

۳- –همان، ص ۸۵.

۴- . همان.

آیت الله العظمی سیدعلی سیستانی (دام ظله)

خواهشمندیم میلیون‌ها مسلمان را در خصوص این موضوع مهم راهنمایی بفرمایید:

استفتاء: آیا هر کسی که شهادتین را به زبان جاری کرد و رو به قبله نماز خواند و از یکی از مذاهب هشتگانه (حنفی، شافعی، مالکی، حنبلی، جعفری، زیدی، اباضی و ظاهری) پیروی کرد، مسلمان به شمار می‌رود و جان، آبرو و مال وی حرمت دارد؟

جواب: ۱. هر کس شهادتین را به زبان بیاورد و سخنی بر خلاف آن از وی صادر نشود، همچنین

با اهل بیت:دشمنی و عداوت نورزد، مسلمان به شمار می رود.(۱)

۲. «اهل سنّت، از نظر شیعیان، مسلمان به شمار می روند و همه

۱- - غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص ۲۲۰.

احکـام اسـلامی برای آنـان اجرا می‌شود. ازدواج با آنان جایز است. از شـیعیان ارث می‌برنـد همانطور که شـیعیان از آنان ارث می‌برند. جان، مال و آبروی همه آنان حرمت دارد. این سـخن که شیعیان، اهل بدر، بیعت رضوان، مؤمنان مهاجر و انصار، ائمه مذاهب اسلامی و پیروان آن‌ها را تکفیر می کنند، کذب محض است».

***

«دشنام به مقدسات اهل سنت مغایر با آموزه های اهل بیت:به شیعیان و شاگردان خود است.»(۱)

«اختلاف حقیقی بین شیعه و سنی وجود ندارد و من خادم همه عراقی ها [اعم از شیعه و سنی] هستم.

...من همگان را دوست دارم و دین اسـلام دین محبت است و متعجبم که چگونه دشـمنان می توانند بین مذاهب اسلامی تفرقه ایجاد کنند... شـیعیان باید از حقوق اجتماعی و سیاسـی اهل سنت قبل از حقوق خود دفاع کنند و گفتمان ما دعوت به وحدت است...همانگونه که قبلا هم گفته ام می گویم نگویید «برادران ما اهل سـنت» بلکه بگویید «جان ما اهل سـنت» و من به خطابه ائمه جمعه اهـل سـنت بیش از خطبـای شـیعه گوش می دهم و مـا بین عرب و کرد تفاوتی قائل نیستیم و اسـلام همه ما را جمع کرده است... بنده در پژوهشهای فقهی از فتوای اهل سنت یاد می کنم، ما در کعبه و نماز و روزه متحد هستیم.»(۲)

۱- - http://www.teribon.ir/archives/۲۳۵۲۵۲

۲- -پیـام آیـت الله العظمی سیسـتانی (دام ظلـه) بـه نخسـتین همـایش علمـای شـیعه و سـنی در سوم نوامـبر سـال ۲۰۰۷. http://www.teribon.ir/archives/۱۹۳۹۶۷

علامه سید محمد حسین طباطبایی (ره)

«شیعیان صدر اسلام هرگز از صف اکثریت کنار نرفته و در پیشرفت امور عامه اسلامی، با عموم مسلمانان تشریک مساعی و بذل نصیحت می نمودند و هم اکنون نیز بر عموم مسلمانان لازم است که اتفاق خود را در اصول آیین مقدس اسلامی در نظر گرفته و از این همه فشار و ناراحتی که در طول این مدت از بیگانگان و عوامل خارجی کشیده اند، به خود آمده و تفرقه عملی را کنار گذاشته و در یک صف قرار گیرند.»(۱)

۱- - http://www.t (دام ظله) snimnews.com/f (دام ظله) /news/۱۳۹۳/۱۰/۲۰/۶۰۹۹۳۰/

آیت الله عبدالحسین امینی (ره)

«عقاید و آراء مذاهب مختلف است و هرگز رشته اخوت را که قرآن کریم با جمله)إِنَّمَا

الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (بـدان تصـریح کرده، پاره نمی کنـد هر چنـد کار مباحثه علمی و مجادله کلامی و مـذهبی به اوج خود برسد. سیره سلف و در رأس آنها صحابه و تابعین نیز همین بوده است.»(۱)

***

«مـا مؤلفـان و نویسـندگان در اقطار و اکناف جهان اسـلام، با همه اختلافاتی که در اصول و فروع با یکـدیگر داریم، یک وجه مشترک داریم و آن ایمان به خدا و پیامبر خداست. در کالبد همه

ما یک روح و یک عاطفه حکم فرماست و آن روح اسلام و کلمه اخلاص است.»(۲)

۱- -الغدیر، مقدمه جلد پنجم، تحت عنوان "نظریه کریمه".

۲- -همان.

آیت الله شهید سید محمد باقر صدر (ره)

«من تمام عمرم را در راه وحدت و برادری شیعه و سنی صرف کرده ام و از هر پیامی که موجب وحدت آنان گردد و هر عقیده ای که آنان را در آغوش گیرد، دفاع و حمایت کرده ام. من برادر و فرزند اهل تسنن هستم، همان اندازه که برادر و فرزند شیعه هستم.»(1)

(وانّی منذ عرفت وجودی و مسؤولیتی فی هذه الامّه بذلت هذا الوجود من اجل الشّیعی والسّنی علی

السواء ومن اجل العربی والکردیّ علی السواء حیث دافعت عن الرّساله الّتی توحدهم جمیعاً وعن العقیده الّتی تضمهم جمیعاً ولم اعش بفکری وکیانی الاّ للاسلام: طریق الخلاص وهدف الجمیع.)(2)

ص:۲۴

۱- . سید کاظم حائری، مباحث الاصول، ج۱، صص ۱۵۱-۱۵۳.

۲- . همان، ص ۱۵۱.

من از زمانی که خودم را شناختم و به مسؤولیتم در میان امّت پی بردم به گونه یکسان برای شیعه سنّی عرب و کرد تلاش کرده ام و از هر پیامی که سبب همبستگی آنان گردد و از هر عقیده ای که آنان را یکدل و همراه گرداند به دفاع و پشتیبانی برخاسته ام. با اندیشه و تمام هستی خود تنها برای اسلام زیسته ام همان اسلامی که راه رهایی و هدف همگان است.

(انّ الحکم السنّی الّذی کان یحمل رایه الاسلام قد افتی علماء الشیعه - قبل نصف قرن - بوجوب الجهاد من اجله وخرج مئات الآلآف من الشیعه و بذلوا دمهم رخیصا من اجل الحفاظ علی رایه الاسلام ومن اجل حمایه الحکم السنّی الذّی کان یقوم علی اساس الاسلام)(۱)

عالمان شیعی در نیم قرن پیش به حمایت از حکومت سنّی که پرچم اسلام را به دست گرفته

بود فتوای جهاد دادند و صدها هزار شیعه به صحنه جنگ رفتند و به خاطر حفظ پرچم اسلام و پشتیبانی از حکومت سنّی که براساس اسلام استوار بود سخاوتمندانه خون خود را بر زمین ریختند.

۱- . همان، ص ۱۵۲.

آیت الله العظمی محمد فاضل لنکرانی (ره)

استفتاء: با توجه به وجود دلایل قاطع و روشن مبنی بر ضرورت وحدت مسلمانان در شرایط کنونی، نظر حضرت عالی درباره استفاده از نام «امّت اسلامی» برای پیروان مذاهب اسلامی مانند فرقه‌های چهارگانه اهل سنّت و فرقه هایی همچون زیدیه، ظاهریه و اباضیه و ... که به اصول دین مبین اسلام ایمان دارند، چیست؟ آیا تکفیر فرقه‌های فوق الذّکر جایز است یا خیر؟ حد و مرز تکفیر و معیار آن در عصر حاضر چیست؟

از خداوند سبحان برای حضرت عالی توفیق روز افزون در خدمت به اسلام و مسلمین به ویژه جهان تشیع را مسئلت داریم.

جواب: «همه این فرقه ها، تا زمانی که یکی از اصول و ضروریات دین مبین اسلام را انکار یا خدایی ناکرده به ائمه اطهار(اهانت نکنند، فرقه هایی اسلامی به شمار می‌روند.»(۱)

ص: ۲۷

۱- - غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص ۲۴۵-۲۴۶.

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی (دام ظله)

«اسلام می گوید اهل تسنن و شیعه باهم برادرند و نباید به اختلافات دامن بزنند و آن را علنی کنند چراکه دشمن از آن سوء استفاده می کند... و هر چه این ارتباط ها بیشتر باشد به نفع اسلام است چراکه ما دشمن مشترک داریم و آنها با اساس اسلام مخالفند... ما همه برادریم و باید همراه هم حرکت کنیم اگر در این میدان تماشاگر باشیم دشمنان ما را می بلعند... قرآن همه مسلمانان را با یکدیگر برادر می داند، و برادری شدیدترین ارتباط میان دو انسان است که قرآن نسبت به آن تأکید می کند... اهل بیت(به

شیعیان توصیه فرمودند که با اهل سنت رفت و آمد کنید، به مساجد آنان بروید و پشت سرشان نماز بخوانید و حتی فرمودند ثواب چنین نمازی مانند آن است که پشت سر رسول اللّه صلی الله علیه و آله وسلم

ص:۲۸

نماز بخوانید.(۱) حتی در گذشته اهل تسنن و تشیع با هم در یک مدرسه درس می خواندند.»(۲)

۱- - در دیدار جمعی از دانش آموختگان نخبه دوره عالی اهل تسنن ۱۴/۲/۱۳۹۳.

۲- - در دیدار اعضای فراکسیون اهل سنت مجلس شورای اسلامی ۱۵/۱۰/۱۳۹۳.

آیت اللّه العظمی لطف اللّه صافی گلپایگانی (دام ظله)

هرکس که شهادت به وحدانیت خداوند متعال و رسالت خاتم الأنبیاء حضرت محمد بن عبداللّه صلی الله علیه و آله وسلم بدهد مسلمان است و جان و عرض و مال او محترم می باشد و هیچ کس حق ندارد به مقدّسات دینی توهین نماید و اقدامات انتحاری و ریختن خون مسلمانان از گناهان کبیره است.

وظیفه مسلمانان این است که چهره حقیقی اسلام را که دین رحمت و محبت و مهربانی است به جهانیان نشان دهند. همه باید در صف واحد برای پیشرفت اسلام عزیز و هدایت مردم در سرتاسر جهان فعال بوده و نقشه های خائنانه

دشمنان قرآن را با اتحاد و یگانگی از بین برده و به وظایف اسلامی خود عمل نمایند.

)إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ ینْصُرْکُمْ وَ یثَبِّتْ أَقْدامَکُمْ((محمد،۷)(۱)

ص:۳۰

۱- - http://www.hajij.com/fa/verdicts/item/۱۵۰۴-۱۳۹۲-۰۴-۲۵-۰۷-۰۶-۱۵

آیت الله العظمی حسین وحید خراسانی (دام ظله)

استفتاء: ما جمعی هستیم ساکن در محلی که اهل سنّت زندگی می کنند و آنها ما را کافر می دانند و می گویند شیعه کافر است در این صورت آیا ما هم می توانیم با آنها معامله به مثل کنیم و همان طوری که آنها ما را کافر می دانند ما هم با آنها معامله کفار کنیم. مستدعی است وظیفه شرعی ما را در مقابل این حملات بیان کنید.

جواب: هرکس شهادت به وحدانیت خداوند متعال و رسالت خاتم انبیا صلی الله علیه و آله وسلم بدهد مسلمان است و جان و عرض و مال او مانند جان و عرض و مال کسی که پیرو مذهب جعفری است محترم است. و وظیفه شرعی شما آن است که با گوینده شهادتین هر چند شما را کافر بداند به حسن معاشرت رفتار کنید و اگر آنها به ناحق با شما رفتار کردند شما از صراط مستقیم حق و عدل منحرف نشوید اگر کسی از آنها مریض شد به عیادت او بروید و اگر از دنیا رفت به تشییع جنازه او حاضر شوید و اگر حاجتی به شما داشت حاجت او را برآورید و به حکم خدا تسلیم باشید که

فرمود:)وَ لا يجْرِمَنَّكَمْ شَـنَآنُ قَوْم عَلى أَلاَّ تَعْـدِلُوا اعْـدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوى((مائده، ۲) و به فرمان خداونـد متعال عمل كنيد كه فرمود:)وَلا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقى إِلَيكُمُ السَّلامَ لَسْتَ مُؤْمِناً((نساء، ۹۴).(۱)

«واقعـاً فقـاهت در اين گونه جريان ها از بين رفته، اين كارها موجب اراقه دماء محترمه است، و دسـتور خود ائمه بر خلاف اين است. سب و لعن علنی جايز نيست. اولاً لعن علنی ممنوع

است، واقعـاً دسـتورات دين بر همين امر تأكيـد دارنـد، ثانيـاً در روايت معتبره آمـده است: صـلّوا فی مساجـدهم، علاوه بر اين، عيـادت كنيـد مرضـای آنهـا را، تشـييع كنيـد جنـازه های آنها را. در روايات است: كونوا لنا زيناً و لا تكونوا علينا شـينا. در اين روايات دو مطلب آمده يكی نفی و ديگری اثبات. نفی اين است كه نبايد با اتباع مذاهب ديگر دشـمنی كرد، نبايد به مقدسات آنهـا توهين نمود، لعن و سبّ بزرگـان آنهـا جـايز نيست، زيرا موجب دور كردن آنهـا از اهـل بيت و معارف آنها می شود. در روايت می فرمايد: لاتكونوا علينا شـيناً، اين جهت نفی قضيه است، اما جهت اثبات اين است كه فرمود: كونوا لنا زيناً و فرمودند در نمازهـای جماعت آنها شـركت كنيـد، به آنها محبت كنيـد، از مرضای آنها عيادت كنيـد، سـخنان و معارف ما را برای آنها بيان كنيد؛ و عمده اين است كه برای ترويج معارف اهل بيت(راه را ما بلد نيستيم، راه عبارت است از راه اثباتی.»(۲)

۱- - http://wahidkhorasani.com سايت رسـمی دفتر آيت الله العظمی وحيـد خراسانی (دام ظله) ، آبانماه ۱۳۸۷، با عنوان حسن معاشرت با مخالفين مذهب.

۲- -بيانـات آيت الله العظمی وحيـد خراسـانی (دام ظله) در ديـدار با با آيت الله محسن اراكی (دام ظله) دبيركل مجمع جهانی تقريب مذاهب اسلامی در دوم خرداد ۱۳۹۳. http://taghribnews.com/vdchzwnz۶۲۳nm-d.tft۲.html

آیت الله العظمی جعفر سبحانی (دام ظله)

«همه ی مسلمانان باید کتاب خدا را الگوی خود قرار دهند، متّحد باشند و از هر کاری که باعث تفرقه می شود پرهیز کنند. به ویژه در این برهه از زمان که کفّار و قدرت‌های استکباری برای ایجاد تفرقه میان مسلمانان و ریختن خون آنان به دست یکدیگر توطئه می‌کنند.

...امام اشعری هنگام مرگ، همه شاگردان خویش را گرد آورد و به آن‌ها گفت: «شهادت دهید که من هیچ یک از اهل قبله (مسلمانان) را تکفیر نکرده‌ام؛ زیرا همه ی آنان معبود یکتا را

می پرستیدند و همه ی آنان زیر لوای اسلام بودند.»(۱)

آنچه گفتیم ما را ملزم می‌کند که به احساسات و اعتقادات دیگران احترام بگذاریم و با آنان به گونه‌ای برخورد نکینم که باعث تفرقه شود...

۱- . الیواقیت والجواهر نوشته شعرانی: ۸۵.

تهمت سبّ صحابه که به نـاحق به شـیعیان نسـبت داده می‌شود، تهمتی نارواست. شـیعیان از این تهمت مبرّا هسـتند. دیـدگاه و موضع گیری آنان نسبت به صحابه، الگو گرفته از امام علی بن الحسین٧است که با این تعابیر دعا می کردند:

اللهم وأصـحاب محمّـد خاصه، الـذین أحسـنوا الصـحبه، والذین أبلوا البلاء الحسن فی نص-ره، وکانفوه، وأسـرعوا إلی وفادته، وسابقوا إلی دعوته.(۱)

بار الها بر اصـحاب برگزیـده محمـد درود فرست! آنان که برای پیامبر صـلی الله علیه و آله وسـلم اصـحابی نیکو بودنـد و برای یـاری و حمـایت از وی تلاـش نمودنـد. کسـانی که به نیکی از وی اسـتقبال کردنـد و برای درک وجود او و دریافت رسالتش شتافتند.(۲)

۱- ۱- صحیفه سجادیه، درود آن حضرت بر مؤمنین به پیامبر۹.

۲- -پیام آیت الله العظمی سبحانی (دام ظله) به حجاج بیت الله الحرام.

آیت الله العظمی بهجت (ره)

مردم را آگاه بکنیم؛

ما با اهل سنت راه مسالمت کامله را داریم؛ هیچ اشکالی نداریم. آنها به طریقهٔ خودشان باشند، ما هم به طریقهٔ خودمان. مدارک را نشان می دهیم؛ کاری نداریم. شهادتین را که ما هم قائل هستیم، آنها هم قائل اند.... و علی هذا ما با سنی ها هیچ مخالفتی نداریم، مگر عوامل خارجیه جدا بکنند. می گوید: هر سال خارجی ها می آمدند بغداد، در محلهٔ شیعه، صبح ها صدا می زدند برای نماز که «الصَلاهُ خَیرٌ مِنَ النُّوم». در محله سنی ها هم یک کسی را وادار می کردند که در اذان بگوید «حَیَّ عَلی خَیرِ الْعَمَل». [آنها هم] می گفتند یقیناً شیعه اند که آمده اند و دارند بر [ضد] اهل سنت افساد می کنند. اینها هم

می گفتند یقیناً سنی ها هستند که دارند افساد می کنند اینها را به جنگ هم می انداختند تا خودشان مال‌المصالحه را بگیرند.(۱)

ص:۳۵

۱- -مرکز تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی بهجت!،

چرا با هم نمی نشینیم و توافق نمی کنیم که متحد و برادر باشیم و با هم بسازیم؛ زیرا اتحاد امری است که هر بی دین و کافری آن را قبول دارد. (۱)

«اختلاف شیعه و سنی، یک مساله استعماری است. مساله ی مهم دوستی اهل بیت علیهم السلام است که فریقین بر آن اتفاق دارند...»(۲)

«کسی که وحدت مسلمانان را نخواهد، مسلمان نیست. ائمه ی ما علیهم السلام در نماز جماعت آنان شرکت می کردند، به جهت اتحاد مسلمانان.(۳)

۱- - در محضر بهجت، ج۱، ص ۱۸۶.

۲- -زمزم عرفان (یادنامه فقیه عارف حضرت آیه الله محمدتقی بهجت!) محمد محمدی ری شهری، ص۲۹۲.

۳- -همان.

آیت الله العظمی سید موسی شبیری زنجانی (دام ظله)

«هرکس شهادتین را بر زبان جاری سازد (به جز نواصب و خوارج) مسلمان است و احکام اسلام چون جواز ازدواج و ارث بردن از همدیگر و احترام جان و مال و... درباره وی جاری است و کسانی که در صفوف اسلامی تفرقه می اندازند و فرقه های اسلامی را تکفیر می نمایند از حقیقت اسلام برکنارند و اگر عامل مستقیم استعمار نباشند بی تردید در جهت اهداف فاسد استعمارگران در نابود ساختن اساس اسلام و براندازی دین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و به فراموشی سپردن نام بلند آن حضرت حرکت می کنند. اقدامات

انتحاری این گروه ها تنها خشنودی کافران و دشمنان قسم خورده اسلام را به همراه دارد)قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمالًا!الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَياةِ الدُّنْيا وَ هُمْ يحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يحْسِنُونَ صُنْعاً((کهف، ۱۰۳ و ۱۰۴) اِن شاء الله تمامی مسلمانان با آگاهی از ترفندهای دشمنان

اسلام در راه سربلندی و عزّت دین پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله وسلم بیش از پیش ثابت قدم و کوشا باشند.»

***

« بر همه مسلمانان چه شی-عه و چه سنی لازم است تا با هوشیاری تمام، همبستگی و وحدت کلمه، روشی مناسب برای مقابله با این گروه ها اتخاذ کنند و از اختلاف و تفرقه به هر شکلی پرهیز کنند.»(۱)

۱- - پایگاه رسمی اطلاع رسانی دفتر آیت الله العظمی شبیری زنجانی (دام ظله) .

آیت اللّه العظمی عبداللّه جوادی آملی (دام ظله)

هر ملّتی مقدساتی دارد که نزد آنها محترم است و هیچ اختصاصی به موحّد یا ملحد ندارد. باید از سبّ و هتک آنها پرهیز نمود؛ لذا قرآن مجید از آنها نهی کرد:)وَ لا تَسُبُّوا الَّذِینَ یدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَیسُبُّوا اللَّهَ عَدْواً بِغَیرِ عِلْمٍ کَذلِکَ زَینَّا لِکُلِّ أُمَّهٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلی رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَینَبِّئُهُمْ بِما کانُوا یعْمَلُونَ(. (انعام، ۸) کسی حق ندارد به مقدسات اهانت کند تا مبادا آنها برگردند و به مقدس نزد اهل ایمان بد بگویند...

سبّ صحابه، اهانت به مقدّسات شیعه یا سنّی، توهین و تحقیر ظالمانه نسبت به باورهای هر کدام از دو گروه، حرام و ایجاد اختلاف و روشن

کردن آتش تفرقه و شِقاق و تَحطیم و هَدْمِ اساس وحدت امّت اسلامی، گناهی است بزرگ که همگان باید جداً از آن اجتناب نمایند.(۱)

۱- -پیام آیت الله العظمی جوادی آملی (دام ظله) در سال ۱۳۹۲ به حجاج بیت الله الحرام.

آیت اللّه العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی (دام ظله)

«درشت کردن اختلافات و مرزبندی کردن میان مذاهب اسلامی، خلاف شرع بوده و دشمن نیز با تبلیغات سوء و دامن زدن به این اختلافات از این مسایل بهره برداری می کند.»

***

«اختلافات مذهبی و قومی راهی بوده که دشمن همواره از آن نفوذ کرده و با دامن زدن به

آن ها و سوء استفاده از این مطلب بهره برداری نموده است. آن ها همواره سعی می کنند اختلافات کلامی و فقهی را میان ما زنده کنند تا بتوانند جهان اسلام را تکه تکه کنند. ما باید با پرهیز از خط کشی ها و بزرگ کردن اختلافات در عین حال نظرات فقهی یکدیگر احترام بگذاریم. اگر بخواهیم خط کشی کنیم باید صدها خط در خود جامعه ی شیعه داشته باشیم چرا که هر مجتهد در مذهب شیعی

یک نظر دارد. هر گونه اهانت (به پیروان مـذاهب) حرام است و هر گونه تحقیر عقایـد غلط است و علما نیز بایـد آن را تحریم کنند حتی باید در قوانین جزایی ما نیز جرم تلقی شده و با آن برخورد شود.»

***

«توهین به مقدسات اهل سـنت برخلاف سـیره اهل بیت است. ائمه(به مقدسات اهل سنت و یا همسر پیامبر صلی الله علیه و آله وسـلم توهین نمی کردند. ما باید از از کلمات و سیره پیامبر و ائمه بهره بگیریم... ائمه به مقدسات فحاشی و اهانت نمی کردند و ما هم نباید این کار را انجام دهیم.»(۱)

۱- -سخنرانی آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی (دام ظله) در تاریخ ۲۱/۴/۱۳۹۳ در جمع هیأت قضات مازندرانی مقیم.

آیت اللّه سید محمّد حسین فضل اللّه (ره)

«اسلام اظهار به شهادتین با اعتقاد به لوازم آن که در قرآن آمده است، می‌باشد. پس هر کس که به این لوازم ملتزم شود مسلمان است و تمام احکام اسلام بر وی مترتب می‌شود. مگر اینکه انکار ضروری دین را بکند که التفات به لوازم انکار هم داشته باشد که این انکار به تکذیب رسول۹می‌انجامد... اما اختلاف در امور نظری که علما در آن امور مختلف شده‌اند، موجب تکفیر نمی‌شود.»(۱)

«ما معتقدیم که پیروان تمام مذاهب اسلام داخل در امت اسلامی هستند و تکفیر امت اسلامی به هر جهتی که باشد، جائز نیست و باید در موارد اختلافی به گفتگوهای موضوعی عقلانی پرداخت که قرآن کریم می فرماید:)فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله و الرسول.((۲)

ص:۴۲

۱- – غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص۲۵۵.

۲- –همان.

آیت الله العظمی سیدمحمدسعید حکیم (دام ظله)

استفتاء: خواهشمندیم میلیون‌ها مسلمان را در خصوص این موضوع مهمّ راهنمایی بفرمایید:

آیا هر کسی که شهادتین را به زبان جاری کرد و رو به قبله نماز خواند و از یکی از مذاهب هشتگانه (حنفی، شافعی، مالکی، حنبلی،

جعفری، زیدی، اباضی و ظاهری) پیروی کرد، مسلمان به شمار می‌رود و جان و آبرو و مال وی حرمت دارد؟

جواب دفتر معظم له:

تکفیر صحابه و مسلمانان با هر مذهبی که باشند، از اعتقادات شیعیان نیست. این امر

برخاسته از روح اسلام و ارکان آن است. این نکته در خلال احادیث نقل شده از امامان شیعه(و از فتواها و سخنان علمای آنان فهمیده می‌شود.(۱)

۱- -ر.ک:سید محمد سعید حکیم، فی رحاب العقیده، ج۱، ص ۳۴-۴۳.ف

استفتاء: بسیاری از مسلمانان و غیر مسلمانان از ما در باره اتّحاد اسلامی و روابط میان مذاهب اسلامی می پرسند. از حضرتعالی تقاضا داریم که به این دو سؤال پاسخ دهید:

۱- آیا هر کسی که پیرو یکی از مذاهب اسلامی یعنی حنفی، مالکی، شافعی، حنبلی، جعفری، زیدی، اباضی باشد، مسلمان به شمار می‌رود؟

۲- حد و مرز تکفیر در اسلام چیست؟ آیا جایز است که یکی از مسلمانان، پیروان دیگر مذاهب اسلامی معروف - که در سؤال اوّل ذکر شد یا

پیروان مذهب اشعریه یا معتزله را تکفیر نماید؟ آیا تکفیر کردن پیروان مسلک صوفیه جایز است؟

جواب: ۱- اقرار به شهادتین و انجام فرائض و واجبات ضروری در دین مانند نماز و... برای این که انسانی را مسلمان بدانیم کافی است. بدین ترتیب احکام دین اسلام از جمله حرمت جان، مال و... برای وی صدق می کند.

۲- پاسخ در آن چه پیش از این گفتیم آمده است.(۱)

۱- - غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص ۲۲۵.

آیت الله العظمی بشیر نجفی (دام ظله)

استفتاء: بسیاری از مسلمانان و غیر مسلمانان از ما در باره روابط میان مذاهب اسلامی می‌پرسند. از حضرت عالی تقاضا داریم که به این دو سؤال پاسخ دهید:

۱- آیا هر کسی که پیرو یکی از مذاهب اسلامی یعنی حنفی، مالکی، شافعی، حنبلی، جعفری، زیدی، اباضی باشد، مسلمان به شمار می‌رود؟

۲- حد و مرز تکفیر در اسلام چیست؟ آیا جایز است که یکی از مسلمانان، پیروان دیگر مذاهب اسلامی معروف که در سؤال اول ذکر شد یا پیروان مذهب اشعریه یا معتزله را تکفیر نماید؟ آیا تکفیر کردن پیروان مسلک صوفیه جایز است؟

جواب: ۱- هر کس به وحدانیت خداوند اقرار کند، به رسالت محمّدبن عبدالله صلی الله علیه و آله وسلم و خاتمیت رسالت و نبوّت ایشان و معاد ایمان داشته باشد و هیچ یک از امور فوق را انکار نکند و مسلمانی خود را ثابت کند، مسلمان

به شـمار می‌رود. وی شامل همه احکام اسلامی می‌شود و جان و مال و آبرویش حرمت دارد. بر همه مسلمانان نیز واجب است که از مال و آبروی وی دفاع کنند. و الله الاعلم.

۲- هر کسـی که شـهادتین را به زبان بیاورد - یعنی شـهادت به وحدانیت خداوند و شـهادت به نبوت محمّدبن عبدالله صلی الله علیه و آله وسـلم و قیـامت - و هیـچ یک از اموری را که مسـلمانی او را ثابت می‌کنـد، انکار نکنـد، تکفیر وی جایز نیست. از پیامبر صـلی الله علیه و آله وسلم نیز روایاتی مبنی بر منع این کار نقل شده است. کسی که به فتنه‌های مذهبی دامن بزند یا یکی از مـذاهبی [را] که به موارد فوق اقرار کرده، تکفیر کنـد، یـا جاهـل است یـا جاهـل نمـاست و یـا دشـمن اسـلام است که برای خدمت به مستکبران کافر با هدف

تفرقه افکنی و ایجاد شکاف بین مسلمانان نفوذ کرده است. و اللّه العالم.(۱)

ص: ۴۶

۱- - غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمین علی احترام مذاهب الدین، ص ۲۳۵-۲۳۷.

آیت الله العظمی شیخ اسحاق فیاض (دام ظله)

استفتاء: آیا کسی که از یکی از مذاهب اسلامی(یعنی: حنفی، شافعی، حنبلی، مالکی، جعفری، زیدی و اباضی) پیروی کند، آیا مسلمان است؟

جواب: بله. تمام مذاهب اسلامی مسلمان هستند. و معیار در اسلام شهادت به وحدانیت خداوند تعالی و شهادت برسالت پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است. پس هر کس که بگوید: اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله مسلمان است و بر وی تمام احکام اسلام از حرمت خون، آبرو و مالش مترتب می‌شود. چه این شخص جعفری باشد یا زیدی یا سنی یا هر

مذهبش باشد: چه حنفی یا شافعی یا مالکی یا حنبلی یا اباضی یا... باشد.(۱)

۱- – غازی بن محمد بن طلال، اجماع المسلمين على احترام مذاهب الدين، ص ۲۲۹.

استفتاء: حدود تکفیر در اسلام چه مقدار است؟ آیا می‌شود مسلمانی که پیرو یکی از مذاهب معروف اسلامی است یا عقیده اشعری یا معتزله دارد را تکفیر کرد؟ آیا تکفیر کسانی که طریقت صوفیه حقیقی دارند، جائز است؟

جواب: معیار در کفر انکار وحدانیت یا رسالت است، پس بنابراین تکفیر پیروان عقیده اشعری یا معتزله یا طریقت صوفیه جائز نیست زیرا اینها معترف به وحدانیت و رسالت... هستند. و لذا پیدا نمی کنیم بین علمای بزرگوار از زمان ائمه(تا کنون عالمی که پیروان سائر مذاهب اسلامی را تکفیر کند...(۱)

ص: ۴۸

۱- -همان، ص ۲۲۹-۲۳۱.

آیت الله العظمی قربانعلی محقق کابلی (دام ظله)

«از اهانت به مقدسات اهل سنت خودداری شود. جهان اسلام هم اکنون در وضعیتی به سر می برد که ضرورت اتحاد و انسجام امت اسلامی علی رغم تفاوت های ملی و نژادی و اختلافات فقهی و مذهبی شان بیش از هر زمان دیگر احساس می شود در این میان دشمنان مکار و دوستان نادان و ناآشنا با مبانی دین مبین اسلام همچون دو تیغه قیچی به دنبال قطع و بریدن حبل المتین، وحدت و اخوت دینی مسلمین هستند.

رسـالت علما و دانشـمندان اسـلامی در این مقطع زمانی مبارزه با تعصب قومی، ملی گرایی و فرقه گرایی که ریشه های اصـلی نفاق را در جوامع اسلامی ایجاد می کنند می باشد.»

آیت اللّه العظمی سید محمد حسینی شاهرودی (دام ظله)

«هر کس شـهادت به کلمه لا ـ اله الا ـ الله و محمّـد رسول اللّه صـلی الله علیه و آله وسـلم بدهـد، مسـلمان است و جـان و مال او مصون و محفوظ است، و قتل و تعرّض به اموال او جایز نیست و مقاتله و تکفیر و ایجاد تفرقه و فتنه بین مسـلمانان جایز نیست، و حفظ مقـدسات اسـلامی لازم است و باید از تعرّض به امور مقدّسه مسـلمین پرهیز شود، و هتک عرض و اهانت مؤمنین جایز نیست.»

ص:۵۱

آیت الله العظمی سید محمد علی علوی گرگانی (دام ظله)

«هرکس شهادت به وحدانیت خداوند و پیامبر اسلام(ص) دهد مسلمان می شود و وقتی مسلمان شد همه برادر همدیگر هستند.»(۱)

«نباید با پافشاری بر اختلافات و ایجاد جو دشمنی در مسیری حرکت کرد که نفع آن فقط برای استکبار جهانی و صهیونیزم بین الملل است و همچون گذشته که فرق مختلف اسلامی علیرغم داشتن تفکّرات خاص به خود در کنار هم با احترام و مسالمت زندگی می کردند و صرفاً در مجالس بحث و گفتگو به مناظرات منطقی

پرداختند، امروزه نیز با مسالمت با هم باشند و همه در مقابل دشمن واحد متّحد باشند و اما عمل گروه های تکفیری که به بهانه های مختلف سعی در دشمنی با دیگر فرق، مخصوصاً شیعیان دارند و در نقاط مختلف دنیا همچون

۱- - بیانات آیت الله العظمی علوی گرگانی (دام ظله) در دیدار رئیس انجمن شورای امام علی علیه السلام و جمعی از دانشجویان کشور گرجستان، ۷ بهمن ۱۳۹۳.

پاکستان و افغانستان و عراق و سوریه و اندونزی و در برخی نقاط دیگر به کشتار و ترور مسلمانان می پردازند، محکوم است و آنها با این کار خود فقط باعث خوشحالی استکبار جهانی شده و در پازل آنها حرکت می کنند.»

***

«دشمن با تحریک سازی به دنبال اختلاف افکنی بین دو مذهب شیعه و سنی است، لذا دو طرف چه شیعه و چه اهل سنت نباید به مقدسات یکدیگر توهین کنند و این جا وظیفه مراجع و علمای دین است که آگاه سازی کنند... و همواره علمای اسلامی در راه حفظ وحدت در بین آحاد امت اسلام در برهه های زمانی پیشگام بوده اند.»(۱)

***

«ما باید در مرزهای خود حرکت کنیم و به همدیگر احترام بگذاریم و حساسیت ها را به خوبی درک کنیم که اگر این حرکات از مسیر اعتدال خارج شود، به گرفتاری های بسیاری دچار می شویم.»(۲)

۱- - بیانات آیت الله العظمی علوی گرگانی (دام ظله) در دیدار با آیت الله محسن اراکی.

۲- - بیانات آیت الله العظمی علوی گرگانی (دام ظله) در دیدار با مدیران پژوهشکده حج و زیارت ۲۲/۱/۱۳۹۲.

آیت الله العظمی حسین مظاهری (دام ظله)

«دامن زدن به اختلافات از ناحیه هر شخص و گروهی که باشد و نیز تحریک احساسات مذهبی و خصوصاً اهانت به مقدّسات و اعتقادات مسلمانان و ایجاد تفرقه میان صفوف پیروان پیامبر عظیم الشّان صلی الله علیه و آله وسلم ، عقلاً و شرعاً جایز نیست، هم چنان که اقدامات تخریبی و انتحاری گروه های تکفیری و متحجّر که باعث کشتار مسلمانان بی گناه است، عملی ننگین و غیرانسانی است که دل هر انسان آزاده ای را به درد می آورد و مسلماً این گونه اقدامات، خواست و مطلوب دشمنان اسلام و مسلمین است.»

***

«اهانت به مقدسات و اعتقادات مسلمانان و ایجاد تفرقه میان صفوف پیروان پیامبر عظیم الشان صلی الله علیه و آله وسلم عقلا و شرعا جایز نیست.»

ص:۵۴

آیت الله العظمی سید یوسف مدنی تبریزی (ره)

«اسلام توهین به اعتقادات هیچ یک از ادیان، بویژه مذاهب اسلامی را جایز نمی داند و هر حرکتی که موجب اختلاف میان امت اسلامی و خسارت و ضرر مالی و جانی به مسلمانان گردد حرام و خلاف شرع است.

عملیات انتحاری علیه مسلمانان و کشتار آنان در کشورهای مختلف دل صاحب شریعت و هر انسان آزاده ای را به درد می آورد و با دین اسلام که دین رأفت و رحمت است، هیچ گونه سازگاری ندارد و چهره اسلام را در دنیا مخدوش می کند.

خداوند مسلمانان را از شرّ ظالمان و فاسدان مصون و محفوظ بدارد.»

ص:۵۵

آیت اللّه العظمی سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی)

«آنان که گمان می کنند با خون ریزی و خشونت از اسلام دفاع می کنند فریب خوردگانی هستند که ابزار مطامع دشمنان امت اسلامی شده اند. امام علی بن ابیطالب علیه السلام ، بدگویی و اهانت به دیگران را جایز نمی دانست و از ناسزاگویی نهی می فرمود... پیروان مکتب اهل بیت صلی الله علیه و آله وسلم در روزگار پرآشوب کنونی مصالح امّت را بر نزاع های فرقه ای مقدّم دارند و تعالیم وحیانی و ارشادات رسول خدا را سرلوحه اعمال خود قرار دهند...»

ص: ۵۶

آیت الله محمد تقی مصباح یزدی (دام ظله)

«علمای ما از زمان شیخ طوسی تا سید شرف الدین ارتباط و معاشرت دوستانه ای با اهل سنت داشتند... در روایات اهل بیت(به شرکت در نماز جماعات، تشییع جنازه و... اهل سنت سفارش شده است... شیعیان باید با اهل سنت «رفتار مؤدبانه» داشته باشند... نباید با (پیروان مذاهب اسلامی) با تندی برخورد کرد و یا به مقدسات آن ها بدگویی کرد.»(۱)

***

«در مقام ایجاد وحدت بین شیعه و سنی باید قطعیات اسلام را مبنا قرار دهیم، و بر مواردی که اختلافی است، خیلی تأکید نکنیم؛ چرا که اگر بنا بود علمای طرفین به خاطر مسائل غیر ضروری همدیگر را طرد کنند و کارشان به تکفیر بکشد، سنگ روی سنگ بند نمی شد و مسلمانان نمی توانستند با هم زندگی کنند. این که اهل بیت(نیز بر

۱- - بیانات آیت الله مصباح یزدی (دام ظله) در دیدار امام جمعه ایرانشهر، ۲۵ دی ۱۳۹۱.

نماز خواندن در مساجد اهل سنت، عیادت از مریضان، شرکت در تشییع جنازه و حتی تحمل جفای اهل سنت سفارش می کنند، این مسئله را تأیید می کند.»(۱)

ص: ۵۸

۱- - بیانات آیت الله مصباح یزدی (دام ظله) در دیدار با جمعی از دانش آموختگان غیر ایرانی، ۱۰ /۰۲/ ۱۳۹۴، پایگاه اطلاع رسانی حضرت آیت الله مصباح یزدی (دام ظله) ،

آیت الله محمدرضا مهدوی کنی)

استفتاء: این روزها سؤال می کننـد که احکام اسـلام بر چه کسانی انطباق دارد آیا تمام فِرقی که منتحل به اسـلامند از سنّی و شیعه همه محکوم به اسلام و احکام اسلامند؟

جواب: هرکس اقرار به شـهادتین (شـهادت به توحید و شـهادت به نبوّت خاتم انبیاء صـلی الله علیه و آله وسـلم) دارد مسـلمان است مگر آن ها که نسبت به اهل بیت پیامبر(دشـمنی و عداوت داشـته و آن را اظهار نمایند. شیعیان اهل بیت(مأمورند که با تمام مسـلمانان با برادری و اخُوّت و صـفا و صـمیمیت رفتار کنند و در نماز جماعت مسـلمین شـرکت نمایند و در تشییع جنازه آنها و عیادت بیماران

آنان و دوستی و مساعـدت به آنها اهتمام داشـته باشـند و در تفرقه و دشـمنی با مسـلمانان پرهیز کنند که این خواست دشـمنان اسـلام است. شـیعیان موظّفنـد مقـدسات همه مـذاهب را احترام بگذارنـد و از فتنه دشـمنان اسـلام و مسـلمانان آگاه باشـند که دشمنان

ص:۵۹

اسـلام از بیداری اسلامی بیمناک اند. قال الله تعالی:)وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا وَ اذْکُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَیکَمْ إِذْ کُنْتُمْ أَعْداءً فَأَلَّفَ بَینَ قُلُوبِکُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْواناً...((آل عمران، ۱۰۳)

اللهم انصر الاسلام واهله واخذل الکفر واهله.

تکفیر مسلمانان از هر گروه و قتل و غارت اموال آنها حرام و از گناهان کبیره است)مَنْ قَتَلَ نَفْساً بِغَیرِ نَفْسٍ أَوْ فَسادٍ فِی الْأَرْضِ فَکَأَنَّما قَتَلَ النَّاسَ جَمِیعاً(. (مائده،۳۲)

آیت الله محمدیزدی (دام ظله)

(رئیس مجلس خبرگان رهبری)

قال الله تعالی)وَ لا تَسُبُّوا الَّذِینَ یدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَیسُبُّوا اللَّهَ عَدْواً بِغَیرِ عِلْمٍ([(۱)](#) قرآن کریم با صراحت نهی می کند از بدگویی و لعن و نفرین به کسانی که بیراهه می روند چه آنکه این کار موجب می شود آنان نسبت به خداوند عالم نادانسته بدگویی کنند... بنابراین لعن و نفرین و بدگویی نسبت به کسانی که مورد احترام جمعی هستند کار درستی نیست و اگر اثر مستقیم یا با واسطه این کار، قتل، کشتار، تخریب و ضایع شدن جان و مال و عرض

دیگران شود، روشن است که حرام و خلاف شرع بین و در دنیا و آخرت باید پاسخگو باشد. حال این کار، این بدگویی، این لعن و نفرین به شکل سخنرانی، به شکل شعر و مدیحه سرایی یا حتی سوگواری و

۱- . انعام: ۱۰۸.

تعزیه داری یـا تئاتر و صـحنه سازی سـینمایی در فضای حقیقی یا مجازی باشـد. ماهیت آن فرق نمی کنـد که سـبب و عامل به وقوع پیوستن قتل و کشتار و هتک حرمت جان و مال و عرض دیگران شده است.

...لعن و نفرین به سـران مذاهب آسـمانی و به خصوص انبیای الهی و خلفا و جانشـینان آنان و بالاخص برجسـتگان اسلام و در یک کلام به خلفای صدر اسلام، همسران و فرزندان پیامبر جایز نیست... و حرام است.

و به طور کلی لعن و نفرین و بـدگویی هیـچ گاه در هیـچ زمان و برای بیان هیـچ مطلب حقی هرگز کم ترین نقش و اثر تبیینی نداشته و ندارد.

ص: ۶۲

آیت الله آصف محسنی (دام ظله)

«اولاً هرکسی به وحدانیت خداوند و رسالت حضرت محمّد المصطفی و خاتمیت ایشان و به روز قیامت ایمان داشته باشد مسلمان است.

ثانیاً تعرّض به جان و مال و ناموس همه مسلمانان حرام مؤکّد است.

ثالثاً مسلمان برادر مسلمان است و لازم است که با حفظ برادری در ترویج اسلام همکاری نموده و در مسایل اختلافی همدیگر را معذور بدارند.

و رابعاً ایجاد اختلاف بین پیروان مذاهب اسلام خیانت به دین اسلام می باشد.»

ص: ۶۳

«هر که شهادتین را به زبان بیاورد، و به حدود الهی و احکام ضروری موجود در اسلام که همه مسلمانان در آن اتفاق نظر دارند، اقرار کند، مسلمان به شمار می‌رود. تجاوز به جان و مال او حرام است. در حدیث صحیحی از رسول مکرم اسلام نقل شده است:

«أمرت أن أقاتل الناس حتی یقولوا لا إله إلا الله، فإذا قالوها عصموا منی دماءهم و أموالهم إلا بحقها وحسابهم علی الله».(1)

«به من امر شده که با مردم بجنگم تا زمانی که عبارت لا إله إلا الله را به زبان بیاورند، هر گاه این عبارت را گفتند، خون ها و مال هایشان را از من در امان نگاه داشته‌اند، بجز در جای خود [در حق خود]».

۱- ۱. این روایت را احمد حنبل در بخش‌های مختلف کتاب مسند خود نقل کرده است. همچنین بیهقی در کتاب سنن و بخاری و مسلم درکتب صحیح خود و گروه زیادی از حافظان حدیث نبوی با سندهای صحیح از طریق شیعه و اهل سنت این روایت را نقل کرده‌اند.

۲. رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم کسانی را که بدون حکم شرعی روشن و مشخّص در کتاب و سنّت با مسلمانان جنگ و مبارزه می‌کنند کافر می نامند. ایشان در حجّهالوداع در مسجد خیف که در منا واقع شده می‌فرمایند:

«إنّ أموالکم ودماءکم وأعراضکم علیکم حرام کحرمه یومکم هذا ، فی بلدکم هذا ، فی شهرکم هذا، ...».

خون ها و اموال و اعراض شما برای یکدیگر حرام است مانند حرمت امروز (روز عید قربان) و حرمت این ماه (حرام) و حرمت این سرزمین مقدّس (مکّه).

سپس می‌فرمایند:

«لاترجعوا بعدی کفاراً یض-رب بعضکم رقاب بعض».(۱)

«پس از من به دوران کفر خود باز نگردید؛ دوره‌ای که گردن یکدیگر را می‌زدید»

۳. دامن زدن به آتش فتنه‌های خشونت بار و کینه توزی و تفرقه بین مسلمانان جایز نیست. همچنین تلاش در راه ایجاد اختلاف بین صفوف متحد مسلمانان و تفرقه افکنی و جدایی و دوری آنان از یکدیگر نیز جایز نیست. خداوند متعال می- فرمایند:

)وَاعْتَصِمُوابِحَبْلِ اللَّهِ جَمِیعاً وَلاَتَفَرَّقُوا(

وهمگی به ریسمان خدا [= قرآن و اسلام، و هرگونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید! (آل عمران، ۱۰۳)

۱- . این روایت مورد اجماع است و احمد حنبل در بخش‌های مختلف کتاب مسند خود آن را نقل کرده است. همچنین نسائی در کتاب السنن الکبری و ابن حبان در صحیح خود و بخاری و مسلم درکتب صحیحشان و گروه زیادی از حافظان حدیث نبوی با سندهای صحیح از طریق شیعه و اهل سنت در کتب تدوین شده خود این روایت را نقل کرده‌اند.

بـدون تردیـد توهین و بی احترامی به نمادهـا و سـمبل‌های مقـدس مـذاهب اسـلامی از بزرگترین عوامل تفرقه افکنی است که خداوند متعال ما را از آن نهی کرده است.

۴. خداوند متعال ما را به نیکی کردن، خوش رویی و خوش برخوردی، همکاری، همبستگی، عیادت یکدیگر و دوست داشتن دیگر مسلمانان - با هر فرقه و مذهبی که باشند، به استثنای

ناصبیان امر کرده است. روایاتی با این مضامین از رسول مکرم اسلام بسیار فراوان است. تعداد زیادی از این روایات نیز صحیح هسـتند. همچنین روایات صـحیح با سندهای معتبری نیز از طریق اهل بیت(با این مضمون نقل شده که ما در کتاب خود «الفتنه الطائفیه» آن را نقل کرده‌ایم.

۵. هر آن چه گفـتیم به این معنـا نیست که مـانع گفتگوی فقهی و عقیـدتی، بـا زبـان علمی، در فضـایی علمی و بیطرفـانه میـان دانشـمندان و علمای مسـلمان از مـذاهب مختلف شویم. مطمئنا این گفتگو به تکامل و رشـد و تبادل فرهنگی، فقهی و عقیدتی متقابل بین مسلمانان منجرخواهد شد که اسلام عزیز نیز به آن سفارش و تشویق می کند.

از خداونـد متعـال وحـدت کلمه، یکپارچگی و اتحاد مواضع مسـلمانان را خواسـتاریم و تأییـد و موفقیت پیشـگامان وحـدت و تقریب میان مسلمانان را مسئلت داریم.»

ص: ۶۵

آیت اللّه محمد علی تسخیری (دام ظله)

«بایـد مقـدسات همـدیگر را احترام بگذاریم... رفتار امام صادق علیه السـلام با دیگر مذاهب دوسـتانه و محبت آمیز بود... و از مسـلمات تاریخی و حدیثی ما این است که ما باید با همه انسان ها برخورد با محبت و اخوت داشته باشیم... در روایاتی از امام صادق علیه السـلام نقل شده است «مَنْ صَلَّى مَعَهُمْ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ كَانَ كَمَنْ صَلَّى خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ ص فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ؛ هر کسـی با اهل سـنت در صف اول و پشت سـر امام سـنی نماز بخواند مانند این است که پشت سر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم در صف اول نماز خوانده است» بر این اساس مرحوم شهید اول در کتاب دروس خود می فرماید اگر

آدم مخیر بود بین نمازی که امامش شیعه است و نماز دیگری که امامش سـنی است من آن نماز امام سنی را ترجیح می دهم. این تعبیر مرحوم شهید اول با این عظمت را نباید دست کم گرفت، عالمی با جایگاه

ص:۶۶

و مقـام ایشـان به جـای اینکه بخواهـد در نماز جماعت شـیعیان حاضـر شود ترجیـح می دهـد در نماز جماعت سـنی ها حاضـر شود.»(۱)

۱- - آیت الله تسخیری (دام ظله) در گفت و گو باشفقنا،

آیت الله محمدهاشم صالحی (دام ظله)

«آن قدر که اسلام درباره وحدت مسلمین تأکید کرده شاید در هیچ موضوع بعد از مسأله نفی شرک به خدا تأکید نکرده، تا جایی که گفته شده: بنی الاسلام علی دعامتین کلمه التوحید و وحدت الکلمه.

لذا تعرض به جان و مال و عرض مسلمانان از بزرگترین گناهان و محرمات در دین اسلام است و همچنین اسلام توهین به اعتقادات هیچ یک از ادیان و فرق مذاهب اسلامی مختلف را جایز نمی داند.

از سوی دیگر عملیات انتحاری علیه مسلمانان و کشتار آنان در کشورهای مختلف از محرّمات الهی و مصداق فساد در ارض و از گناهان نابخشودنی است و موجب خلود در آتش جهنم می باشد. مسلمانان اعم از شیعه و سنی باید مراقب توطئه دشمنان اسلام و تفرقه افکنان و گروه های تکفیری باشند.

وظیفه همه مسـلمانان این است که چهره حقیقی اسلام را که دین رحمت و محبت و مهربانی و «نظام جادلهم بالتی هی احسن» است به جهانیان نشان بدهند. و بر مسلمین لازم است با حفظ برادری در ترویج اسلام همکاری کنند.»

ص: ۷۰

استاد شهید آیت اللّه مرتضی مطهری (ره)

آنچه بر سر مسلمین آمد که شوکت آنها را گرفت و آنها را زیر دست و توسری خور ملل غیر مسلمان قرار داد همین اختلافات فرقه ای است ... بدون شک نیاز مسلمین به اتحاد و اتفاق از مبرمترین نیازها است و درد اساسی جهان اسلام همین کینه های کهنه میان مردم مسلمان است . دشمن هم همواره از همینها استفاده می کند.(۱)

۱- - مرتضی مطهری، امامت و رهبری، ص ۱۵.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که مـا را در دستیـابی به این هـدف یـاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادنـد تقـدیر و تشـکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصـفهان -خیابان عبـدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شـهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹